

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 59/2014-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 17. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. K., vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov obce Štítnik konaných 15. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. K. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2014 doručená sťažnosť D. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou sa domáha, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Štítnik konaných 15. novembra 2014.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že vo voľbách kandidovala za starostku obce a získala „*najmenej 10 % voličských hlasov*“. V sťažnosti namieta porušenie § 30, § 31

ods. 1 a 6 a § 37 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“).

Namietané porušenie § 30 zákona o voľbách odôvodnila takto:

„Úspešný kandidát na post starostu, spolu s ďalšími tromi súčasnými poslancami obecného zastupiteľstva tesne pred skončením volebnej kampane v stredu 12. 11. 2014, vo večerných hodinách, sa podieľal na vydaní a rozširovaní novín – pamfletu, do domácností voličom v obci Štítik. Tieto noviny boli a sú zverejnené na internete, dostupné širokej verejnosti. V týchto novinách išlo o podanie nepravdivých informácií v môj neprospech s cieľom diskreditácie mňa ako protikandidáta a nebolo mi už umožnené reagovať v kampani na tieto vyjadrenia, nakoľko od 13. 11. 2014 začalo volebné moratórium (ods. 8, 9).

V deň konania volieb došlo k incidentu medzi dvomi kandidátmi na post poslancov obecného zastupiteľstva, neďaleko budovy, v ktorej bola volebná miestnosť. Jeden z týchto kandidátov na poslancov sa vrátil do budovy, kde bola volebná miestnosť, namiesto toho aby išiel domov. Predsedníčka volebnej komisie a členovia komisie mu poskytli pomoc, zavolali záchranku a políciu. Po nejakom čase bola privolaná televízia a k uvedenému incidentu počas volieb predsedníčka volebnej komisie podala pred dverami do volebnej miestnosti televíznemu štábu rozhovor. Týmto mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu voličov z vyhrotenej atmosféry v budove pred dverami volebnej miestnosti.

V deň volieb sa zdržiaval kandidát na post starostu aj s kandidátom na post poslanca, ktorý bol jedným z účastníkov incidentu, pred vlastnou nehnuteľnosťou, ktorá susedí s kultúrnym domom, v ktorom bola volebná miestnosť a viedli rozhovory s voličmi. Na túto skutočnosť bola upozornená polícia, ktorá to mala preveriť.

Hovorí a aj píše sa v diskusii na sociálnej sieti o ovplyvňovaní voličov v našej obci pred voľbami jedným z kandidátov na post starostu, o poskytovaní finančnej hotovosti a materiálnych výhod, najmä sociálne slabším voličom a rómskej komunite, aby volili v prospech jedného kandidáta. Za uvedenú činnosť bol jeden kandidát na post starostu, pred voľbami vyšetrovaný políciou, z čoho ma priamo avšak bezdôvodne obvinil na verejnosti po začatí volebného moratória. Voličom boli sľubované rôzne výhody

za odovzdanie hlasu v jeho prospech. Svedčí o tom promptné vzdanie sa mandátu novo zvolenej poslankyne za účelom zamestnania sa na obecnom úrade.“

Sťažovateľka ďalej namieta porušenie § 31 ods. 1 a 6 zákona o voľbách tým, že jedna z členiek volebnej komisie upravovala hlasovacie lístky za voliča, ktorý hlasoval do prenosnej volebnej schránky. K porušeniu zákona o voľbách malo dôjsť aj pri sčítaní hlasov, keď pri prvom sčítaní hlasov pre jednotlivých kandidátov na funkciu starostu bol zistený nesúlاد medzi počtom odovzdaných platných hlasovacích lístkov a súčtom platných hlasov pre jednotlivých kandidátov. Preto bolo vykonané opakované sčítanie, pri ktorom *„predsedníčka volebnej komisie objavila a oznámila všetkým prítomným členom volebnej komisie a pozorovateľom, že má ešte 10 ks hlasovacích lístkov ktoré voliči odovzdali mne – protikandidátovi na post starostu a skončila som na druhom mieste v poradí“*.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje *„vyhlásenie volieb do orgánov samosprávy v obci Štítnik konané dňa 15. 11. 2014 za neplatné“*.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ustanovenia zákona o ústavnom súde upravujúce predbežné prerokovanie návrhu sa vzťahujú aj na volebné sťažnosti, ktoré musia obsahovať obligatórne náležitosti predpísané v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca. K návrhu na začatie konania sa musí priložiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne ustanovených v tomto zákone.

Volebná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde obsahovať aj

- a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,
- b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,
- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 2.

Sťažnosť bola doručená 25. novembra 2014, to znamená do desiatich dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd však pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky zistil, že táto v predloženom znení neobsahuje všetky obligatórne náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre volebné sťažnosti, keďže

a) nie je k nej priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátom v konaní pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde),

b) nie je v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje [§ 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde],

c) neobsahuje označenie dôkazov na preukázanie všetkých sťažovateľkiných tvrdení [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde],

d) neobsahuje údaj a dôkaz o tom, že sťažovateľka je aktívne legitimovaná na podanie sťažnosti [§ 60 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde],

e) neobsahuje návrh na rozhodnutie vo veci zodpovedajúci podmienkam zákona, keďže sťažovateľka uviedla, či žiada vyhlásiť za neplatné voľby do orgánov samosprávy obce Štítik, zo sťažnosti však vyplýva, že kandidovala len na starostku obce [§ 60 ods. 1 písm. d) v spojení s § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

Ústavný súd nevyzýval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov jej volebnej sťažnosti vzhľadom na to, že u osoby, ktorá kandiduje na funkciu starostu obce ako najvyššieho výkonného orgánu obce, ktorý rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, a pri výkone tejto funkcie je povinná uplatňovať ústavu, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, sa predpokladá, že je oboznámená so všetkými podmienkami konania podľa čl. 129 ods. 2 ústavy a § 59 až § 63 zákona o ústavnom súde minimálne v rozsahu schopnosti podať sťažnosť, ktorá spĺňa zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka si je nespochybniteľne vedomá lehoty na podanie sťažnosti podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ako aj niektorých ďalších podmienok tohto konania (napr. podmienky aktívnej legitimácie), napriek tomu jej sťažnosť nespĺňa ďalšie náležitosti, na ktoré odkazuje, resp. uvádza § 60 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd aj vzhľadom na lehotu na rozhodnutie o sťažnosti podľa § 63 ods. 6 zákona o ústavnom súde nie je povinný odstraňovať z úradnej moci nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach, ktoré zistil vo veci sťažovateľky.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2014